

Kuopion kaupunkiseudun toimivaltaisen viranomaisen yhteistoimintasopimuksen arviointikokous

Paikka	Kuopion valtuustotalo, neuvotteluhuone 3
Aika	31.1.2019 klo 12:05 – 13:20
Läsnä	Sakari Pääkkö, joukkoliikennelautakunta, puheenjohtaja Seppo Kiiski, joukkoliikennelautakunta Pekka Kauhanen, Siilinjärven joukkoliikennevastaava etäyhteydellä Kaisu Matinniemi, Kuopion kaupunkiympäristön joukkoliikenneyksikkö, joukkoliikennepäällikkö klo 13 saakka Seija Pasanen, Kuopion kaupunkiympäristön joukkoliikenneyksikkö, sihteeri

1. Kokouksen avaus

Sakari Pääkkö avasi kokouksen.

2. Sopimuksen sopijapuolet ja tarkoitus

Sopimuksen osapuolia ovat Kuopion kaupunki ja Siilinjärven kunta. Sopimuksessa sovittujen joukkoliikennetehtävien hoitamista varten on perustettu vuonna 2012 yhteiseksi toimielimeksi Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta.

Sopimuksella sovitaan lainsäädännön mukaisesti sopijakuntien alueella harjoitettavan joukkoliikenteen järjestämisestä, muista toimivaltaiselle viranomaiselle säädettyistä tehtävistä ja kuntien keskenään sopimista joukkoliikennetehtävistä.

Vuonna 2011 solmittua sopimusta päivitettiin joukkoliikennelautakunnan päätöksellä 25.10.2018 vastaamaan lainsäädännössä ja joukkoliikennejärjestelmässä tapahtuneita muutoksia.

3. Yhteistoiminnan tavoitteet ja yleiset periaatteet

Yhteistoiminnan tavoitteena on tehdä yhteistyötä lainsäädännön mukaisesti ja kehittää alueen joukkoliikennettä siten, että palvelutaso paranee sekä palvelut ovat asiakaslähtöisiä ja taloudellisia.

Todettiin, että yhteistoiminta on ollut tavoitteiden ja yleisten periaatteiden mukaista.

4. Yhteistoimintasopimuksen mukaiset tehtävät

Joukkoliikenteen toimivaltaisena viranomaisena Kuopio-Siilinjärvi -alueella on Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta. Asiantuntijapalveluista ja asioiden valmistelusta vastaa kaupunkiympäristön suunnittelupalvelujen joukkoliikenneyksikkö yhteistyössä Siilinjärven joukkoliikennevastaavan kanssa.

Pohjois-Savon matkojenyhdistelykeskus siirtyi keväällä Sansia Oy:lle. Samalla Sansia Oy:lle siirtyi Kuopiossa ja Siilinjärvellä liikennöivien palveluliikenteiden sekä vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetusten järjestämisvastuu.

23.8.2018 joukkoliikennelautakunta siirsi päätösvallan joukkoliikennepalvelujen hankinnoista toistaiseksi Sansia Oy:lle uuden hankintalain sähköisen hankintamenettelyvaatimusten vuoksi. Lautakunta pidatti kuitenkin itsellään päätösvallan kilpailun valintakriteereistä. Määräävän markkina-aseman välttämiseksi paikallisliikenteessä lautakunta päätti 20.9.2018, että seuraavassa paikallisliikenteen kilpailussa varataan viranomaiselle mahdollisuus rajoittaa kilpailua, jos kokonaistaloudellisessa tarkastelussa kohdekohtainen piste-ero ei ylitä 10 %. Talven 2018/2019 aikana kilpailutettavien paikallis- ja maaseutuliikenteiden kriteerit kalustosta, sopimuskauden pituudesta sekä hinta- ja laatupisteiden painoarvoista päätettiin 25.10.2018.

Joukkoliikenneohjelman 2025 jatkotöinä valmistui alkuvuodesta linjastosuunnitelman tarkistus ja maksuvyöhykeselvitys sekä loppuvuodesta käyttövoimaselvitys. Joukkoliikennelautakunta hyväksyi linjastosuunnitelman 25.1.2018 sekä maksuvyöhykesuunnitelman 22.2.2018. Päätöksen mukaan maksuvyöhykkeisiin ei tehdä tässä vaiheessa muutoksia ja lippujen hintoja tarkistetaan liikennöintikustannusten kasvun mukaisesti. Tavoitteeksi asetettiin yksi yhteinen maksuvyöhyke paikallisliikenteeseen vuonna 2022. Lisäksi joukkoliikennelautakunta päätti 22.2.2018 hyväksyä Waltin lippuvalikoimaan Siilinjärven kuntakausiliput 1.4.2018 alkaen. Kuntakausilippujen toteuttamismahdollisuuksia viivästytti kuitenkin lautakunnan asettama kuntalaisuuden varmistaminen Waltti-järjestelmässä, jota ei saatu ratkaistua. Joukkoliikennelautakunta hyväksyi käyttövoimaselvityksen ja siinä esitetyn etenemispolun 29.11.2018 ja kaupunginhallitus 10.12.2018.

Alueen sopimusliikenne toimi suunnitellun mukaisesti. Paikallisliikenteen vuorotarjontaa parannettiin linjastosuunnitelman mukaisesti pääasiassa Saaristokaupungissa. Kesäkauden alussa käynnistyivät alkuvuodesta kilpailutetut Vehmersalmen (linjat 82-86) ja Nilsin (linjat 62-68) liikenteet.

Toimivalta-alueen paikallis- ja maaseutuliikenteessä tehtiin 6,8 miljoonaa matkaa vuonna 2018, joka on 3,6 % edellistä vuotta enemmän. Paikallisliikenteessä matkustajamäärä kasvoi 4,1 % (matkoja 6,45 miljoonaa), mutta maaseutuliikenteessä matkustajamäärä väheni 4,6 %. Maaseutuliikenteen matkustajista yli 90 % on koululaisia.

Kuopion seutulipun myynti lopetettiin toukokuussa ja käyttö heinäkuun lopussa. Matkustusmahdollisuuksien säilyttämiseksi solmittiin nousukorvaussopimuksia markkinaehtoiseen liikenteeseen. Matkahuolto poisti seutulipun käytöstä kokonaan vuoden lopussa, koska lipun käyttö oli jäänyt hyvin vähäiseksi.

Maksuvyöhykejärjestelmää laajennettiin Pohjois-Savon Elyn toimivalta-alueen puolelle Kaavilla, jolloin muodostettiin maksuvyöhyke E. Muutoksella parannettiin informaatiopalvelua Juankoskella, kun aluetta palvelevan joukkoliikenteen aikataulut saatiin Kuopion kanssa samaan tietolähteeseen.

Palautteita palveluista tuli vuoden 2018 aikana 1 196 kappaletta. Määrä on edellistä vuotta

8 % vähemmän. Palautteista 32 % kohdistui reitteihin ja aikatauluihin, 10 % lippuihin ja hintoihin sekä 12 % verkkosivuihin ja sähköisiin palveluihin.

Asiakastyytyväisyyskyselyjä tehtiin maaliskuussa ja marraskuussa. Kummassakin yleisarvosanaksi Vilkulle annettiin yli neljä asteikolla 1-5. Marraskuun kysely sisälsi uusia kysymyksiä joukkoliikenteen yhteiskunnallisesta merkityksestä sekä vastineesta rahoille. Tuloksena palvelun hinta-laatu –suhde koettiin hyväksi arvosanalla 3,97 ja yhteiskunnallinen merkitys tärkeäksi arvosanalla 4,63.

Waltin kehittämisessä valmistaudutaan siirtymiseen tunnistepohjaiseen järjestelmään yhteistyössä LMJ OY:n ja muiden kaupunkiseutujen kanssa. Waltin raportointi on kehittynyt kohtuullisen luotettavalle tasolle ja nettimyynti on lisääntynyt palvelun laajentumisen myötä. Rollaattorien ilmaiskuljetuskokeilu paikallisliikenteessä muutettiin toistaiseksi voimassa olevaksi etuudeksi 1.1.2019 alkaen.

Viisaan liikkumisen hanke eteni suunnitelmien mukaisesti. Hankkeessa luotiin Vilkulle graafinen ilme ja reaaliaikainen informaatiojärjestelmä ja siihen liittyviä reaaliaikapalveluja. Kaupunkipyörähanke eteni odottamaan käyttöönottoa keväällä 2019.

Yhteistoimintasopimuksen mukainen joukkoliikenteen järjestämistyö katsottiin asiakastyytyväisyyskyselyjen hyvien arvosanojen ja matkustajamäärien kasvun vuoksi olleen sopimuksen mukaista.

5. Yhteiset toimitukset

Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta:

Sakari Pääkkö pj, varalla Osmo Huopainen (Kuopio)
Matti Venäläinen varapj, varalla Kalle Savolainen (Siilinjärvi)
Tuula Niskanen, varalla Riitta Renvall (Siilinjärvi)
Anna Partanen, varalla Paula Koponen (Kuopio)
Kati Seppälä, varalla Anna Soukkamäki (Kuopio)
Anu Vartiainen, varalla Päivi Ahonen (Kuopio)
Samuli Voutilainen, varalla Jorma Koponen (Kuopio)

Kuopion kaupunginhallituksen edustajana Veera Willman, varalla Harri Auvinen
Siilinjärven kunnanhallituksen edustajana Seppo Kiiski, varalla kunnanhallituksen puheenjohtajan erikseen nimeämä henkilö.

Esittelijänä lautakunnan kokouksissa oli joukkoliikennepäällikkö.

Lautakunta kokoontui yhdeksän kertaa, ja päätöspykälä syntyi 68. Toiminnassa on noudatettu Kuopion kaupungin hallintosääntöä ja kaupunkiympäristön palvelualueen toimintasääntöä.

Joukkoliikenneyksikkö:

Yksikön vetäjänä oli joukkoliikennepäällikkö. Henkilövaihdoksia oli keväällä kaksi ja yhden henkilön puolikas työpanos poistui.

Joukkoliikenteen järjestämistehtävissä on ollut sopimuksen mukaisesti tarvittava määrä henkilöresursseja.

6. Talous ja kustannusten jako

Joukkoliikenteen kehittämisestä ja rahoituksesta solmittu (joukkoliikennelautakunta 15.12.2016) aiesopimus 2017-2018 Liikenneviraston ja Pohjois-Savon Ely:n kanssa astui voimaan 1.1.2017. Aiesopimuksen mukaisesti harkinnanvaraista joukkoliikenteen valtionapua saatiin 1 000 000 €, joka oli 5 % vähemmän kuin edellisenä vuonna valtion talousarvion joukkoliikennemäärärahan karsimisen vuoksi. Valtionapu jaettiin kuntien kesken avoimen joukkoliikenteen toteutuneiden kustannusten suhteessa.

Yhteisen liikenteen kustannukset jaettiin sopimuksen mukaisesti matkustuksen suhteessa lautakunnan hyväksymien %- osuuksien suhteessa ja viranomaiskustannukset asukaslukujen (Siilinjärvi 16 %, Kuopio 84 %) suhteessa. Laskutus tehtiin neljännesvuosittain lautakunnan 25.1.2018 vahvistamien jakoperusteiden pohjalta.

Viranomaistoiminnan kokonaiskustannukset olivat 1 082 740,23 €, joka oli 25 % edellisvuotta enemmän. Palkkakulut nousivat 8 % vuodesta 2017. Siilinjärven maksuosuutta nostivat laskuttamatta jääneet palkkojen sivukulut, jotka laskutettiin vuodesta 2015 alkaen. Info-, lippu- ja maksujärjestelmän kustannukset pienenevät 11,5 % edellisestä vuodesta pääosin Matkahuollon seutulippusopimuksen ja Traveller -palvelun ylläpitokustannusten jäätyä pois. Muihin kustannuksiin aiemmista vuosista poiketen sisällytettiin myös ICT-kulut (80 %) ja huonevuokrat (henkilömäärän suhteessa), jotka nostivat yhteisiä kokonaiskustannuksia.

Joukkoliikenteen talousarvion 2018 lautakunta hyväksyi osaltaan 25.10.2018. Hyväksytty talousarvio toimitettiin lautakunnalle 22.1.2019.

Talouden osalta toiminta todettiin sopimuksen mukaiseksi.

7. Neuvottelu- ja lausuntomenettelyt

Liikenteisiin esitetyistä muutoksista on neuvoteltu muiden kuntien, toimivaltaisten viranomaisten ja liikennöitsijöiden kanssa. Sopimusliikennöitsijöiden kanssa on pidetty säännölliset kuukausipalaverit.

Viisaan liikkumisen osahankkeita valmisteltiin vuorovaikutuksessa rahoittajan, PK-yritysten, asukkaiden, opiskelijoiden, Yrityskylän, elinkeinoelämän edustajien sekä muiden kaupunkien ja yhteistyötahojen kanssa.

Neuvottelu- ja lausuntomenettelyt katsottiin sopimuksen mukaisiksi.

8. Puheenjohtaja Sakari Pääkkö päätti kokouksen klo 13:20.